Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 172. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 15-го СЕРПНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 15, 1978 No. 172. VOL. LXXXV.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ СХВАЛИЛА 16.2 БІЛЬЙОНОВУ ЗНИЖКУ В ПОДАТКАХ

Вашінгтон. — Минулого четверга, 10-го серпня, Палата Репрезентантів 362-ма голосами проти 49-ох схвалила законопроєкт, який пропонує в 1979-му році зменшити федеральні податки на 16.2 більйона долярів. Законопроєкт передано Сенатові і передбачують, що та Палата Конґресу схвалить ще більшу знижку.

Законопроєкт, проти якого вів гостру кампанію Білий Дім, пропонує зменшити податки індивідуальних платників на 10.4 більйона долярів, податки підприємств на 4 більйони долярів, а решта, тобто, 1.8 більйона долярів — це мали б бути знижки в податках на прибутки з цінних паперів та інших інвестицій.

Палата Репрезентантів теж запропонувала, щоб продавці хат могли один раз в житті заробити на такому продажу до 100,000 долярів і не платити податку з цього прибутку.

Із 10.4-більйонової знижки для індивідуальних платників найбільше скористали б ті, які заробляють 15,000 долярів річно, або більше. Наприклад, 4-членна родина із згаданим прибутком платила б на 77 долярів менше податку, а знижка для такої самої родини із 20,000 доляровим приходом виносила б 146 долярів.

Білий Дім назвав цей законопроєкт „допомогою для багатих", пропонуючи натомість, щоб податкові знижки в 1979-му році виносили 18.1 більйона долярів і щоб з тих знижок найбільше користали родини, річні прибутки яких становлять 12,000 долярів або менше. Прихильники законопроєкту Палати Репрезентантів, однак, заперечують твердження Білого Дому, вказуючи, що запропонована знижка вийде на користь не багатим, а членам середньої економічної верстви, і підкреслюють, що протягом останніх 20-ох років всі знижки стосувалися тих, які заробляли 12,000 долярів, або менше, а це вперше за довгий час, що запропоновано знижки для родин, прибутки яких виносять 15,000 або більше.

Сі-Ай-Ей звітує про совєтську цивільну оборону

Вашінгтон. — Американська Центральна Розвідча Агенція опублікувала в середу, 19-го липня ц. р., офіційне звідомлення про совєтську цивільну оборону, розбудовану урядом СССР для забезпечення урядового апарату важливої індустрії і частини провідного активу на випадок атомової війни, але, як говориться у студії Сі-Ай-Ей, мільйони осіб всеодно загинули б у випадку справжньої атомової конфронтації між Совєтським Союзом і З'єднаними Стейтами Америки.

У звідомленні немає жадних заключень щодо готовости СССР до атомової війни чи бажання заатакувати цією зброєю ЗСА. Совєтські верховоди переконані, що така цивільна охорона значно підносить вигляди Совєтського Союзу перетривати атомову війну, якщо така взагалі колинебудь буде. Існує така можливість, — говориться у звідомленні Сі-Ай-Ей, — що сильно розбудована цивільна охорона може підбадьорити совєтських керівників і спричинити рисковану війну, хоч таких познак принаймні сьогодні ще немає.

Звідомлення було опубліковане бюром сенатора Джона С. Калвера, демократа з Айови, який є членом сенатської Комісії для військових справ. Ґенеральні висновки зі студії Сі-Ай-Ей зробив свого часу директор цієї установи адм. Станфілд Тирнер в часі конґресового зізнання в лютому ц. р. Повна студія, тепер опублікована, являється найбільш основною студією про совєтську цивільну оборону, доступною для публіки.

З'єднані Стейти Америки дещо занедбали розбудову цивільної оборони на протязі останніх 15-ох років і тепер видають на ту ціль тільки 100 мільйонів долярів у річному відношенні, щоб вдержувати ці охоронні сховища, які були збудовані в 1960-их роках. Згідно з оцінкою студії, Совєтський Союз міг би в сьогоднішніх умовах схоронити своє керівництво на всіх щаблях, приблизно 110.000 осіб, 12-24 відсотків робітників найважливішої індустрії, але від першої атомової атаки загинуло б все одно приблизно 100 мільйонів осіб.

Сенатор Калвер, передаючи звідомлення, закликав Адміністрацію президента Картера і відповідальні чинники за цивільну оборону, поробити старання, щоб покращати американську систему охорони. Він при тому відмітив, що совєтська дещо краще розбудована охорона не захитує атомового балянсу між ЗСА і СССР.

У липні гуртові ціни на харчові продукти зменшилися

Вашінґтон. — Департамент праці інформує, що протягом липня гуртові ціни на харчові продукти зменшилися на три десятих одного відсотка, що представляє собою першу знижку в тих цінах за останніх 10 місяців. Речники цього департаменту, як теж Джоді Повелл, пресовий секретар Білого Дому, висловили вдоволення із липневої статистики, заявляючи, що споживачі можуть сподіватися, що роздрібні ціни на харчові продукти в крамницях зростатимуть значно повільніше, ніж досі, але не передбачається, щоб ті ціни фактично зменшилися.

Повелл сказав кореспондентам, що президент Картер „дуже вдоволений" фактом, що гуртові ціни на харчові продукти зменшилися, але вказав, що в той самий час гуртові ціни на інші продукти таки зросли, спричиняючись до загального зросту в гуртових цінах в липні.

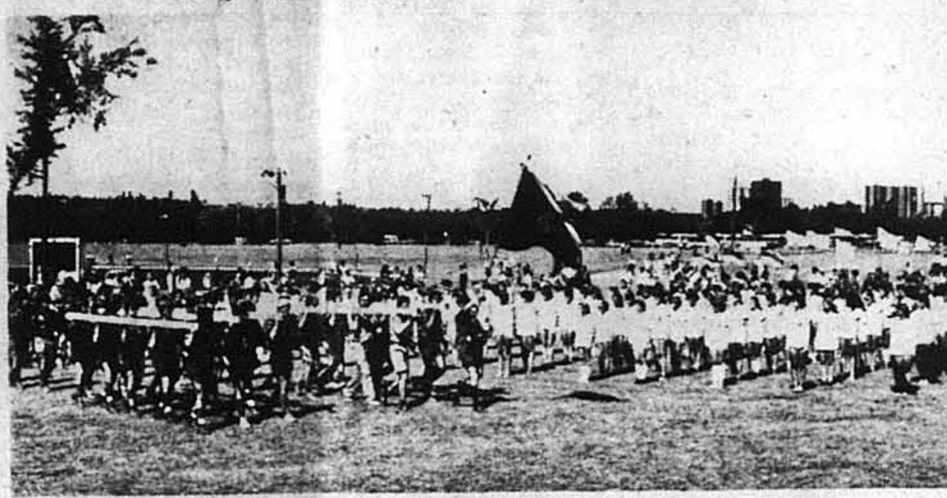
Зустріч колишніх учнів львівських середніх шкіл

Організатори відзначування 100-ліття Української Академічної Гімназії у Львові, не тільки приготовляють зустріч вчителів та учнів тієї гімназії, але теж заохочують до того ж учнів інших львівських середніх шкіл. З приємністю відгукнулися на те колишні учениці гімназії і семінарії „Рідної Школи" у Львові. Ініціятори запрошують і закликають усіх колишних професорів і товаришок приїхати 23—24 вересня на Союзівку. Приміщення треба замовляти у заряді „Союзівки" Ukrainian National Association, Kerhonkson, N. Y. 12446. Tel. (914) 626-5641.

Незалежно від того просимо усіх, і тих, хто має намір приїхати, і тих для яких це неможливо, подати всою адресу і коротку інформацію про себе на адресу однієї із ініціяторок: Irena Krawciw, 2228 Mt. Vermont, Philadelphia, Pa.

АЛЬБЕРТА БУЛА „ТИМЧАСОВОЮ УКРАЇНОЮ" ДЛЯ УЧАСНИКІВ МІЖКРАЙОВОЇ ПЛАСТОВОЇ ЗУСТРІЧІ —78

Репортаж Романи Сохан

Група учасників Міжкрайової Пластової Зустрічі-78 починає рухові вправи під час пластового виступу в парку ім. Гавреляка в Едмонтоні.

Від п'ятниці, 4-го серпня, на Українському Селі, 40 км. на схід від Едмонтону, Альберта, таборує 956 учасників і членів проводу Міжкрайової Пластової Зустрічі-78.

Групи пластунів — в більшості юнацтво, але теж і члени Уладів Старших Пластунів і Сеніорів — прибули на цю зустріч зі всіх країн світу, де в сучасну пору діє Пласт. З Австралії приїхали 22 пластуни, зі Західньої Німеччини 17, з Англії 12, з Франції 2, з Арґентини 2 і Італії 1. Зі ЗСА й Канади прибуло приблизно по 450 пластунів.

Двотижнева Міжкрайова Пластова Зустріч-78 відмічує 60-річчя відновлення української державности, 67-річчя заснування Пласту і 35-річчя Української Повстанської Армії та Першої Української Дивізії, і проходить під кличем: „Плекаймо творче-будуючий державницький дух і державницький спосіб думання. Державність — мета народу!"

Офіційне відкриття зустрічі відбулося в п'ятницю, 4-го серпня, але пластові групи почали приїздити на Українське Село вже від середи, 2-го серпня. Одними із перших були пластуни із станиць на східньому побережжі ЗСА — Бріджпорт, Вашінґтон, Гартфорд Гемпстед, Джерзі Ситі, Нюарк, Ню Йорк, Олбані, Пассейк, Трентон і Філядельфія — які прилетіли винаймленим літаком до Едмонтону із летовища в Нюарку. Цей „чартер" (United Airlines flight 5858) -перший в історії Пласту— був вщерть заповнений 181 пластунами. Організатором цього першого пластового „чартеру" був Володимир Свинтух, діловод організації у Крайовій Пластовій Старшині ЗСА, який замовив цей спеціяльний для пластунів літак за посередництвом Агенції Ковбаснюк.

Перед відлетом літака голова Крайової Пластової Старшини Андрій Мицьо попрощав пластунів і побажав їм приємного таборування, а старший пластун о. Тарас Лончина відмовив спеціяльно складену молитву.

Над влаштуванням МПЗ-78 працювала Підготовча Комісія, яку очолював Юрій Даревич (Канада) і його заступник Юрій Тарасюк (ЗСА) та Організаційна Комісія в Едмонтоні з головою Василем Кундою. Переводять зустріч досвідчені пластові виховники — пластуни сеніори і старші пластуни під проводом того ж Юрія Даревича як коменданта. Табір МПЗ-78 поділяється на підтабори, якими командують: Мирон Хабурський — табір прихильників, Соня Скрипник — табір прихильниць, Любомир Шулякевич — табір учасників, Люба Шиптур — табір учасниць, Юрій Український — табір розвідувачів, Леся Бережницька — табір розвідувачок, Роман Зазуля — табір скобів, Дарія Даревич — табір вірлиць, Орест Гарас — табір старших пластунів, Дада Франкен — табір сеніорів.

Перший день МПЗ-78 був не тільки днем відкриття, але теж „Днем Дружби", який закінчився першою спільною ватрою.

В наступний день, в суботу, 5-го серпня, відбувалися спортові і пластові (теренові) змаги та ватри підтаборів.

Неділя була проголошена Днем Української Державности. На Українському Селі відбувався Український День, який від 1954 року щорічно організує Провінційна Рада Комітету Українців Канади. Після відкриття нового крила адміністраційного будинку села, відбувся молебень та дефіляда пластунів і сумівців, які загостили на Українське Село по дорозі на свій літній табір.

Слід згадати, що Українське Село, яке охоплює 285 акрів, купив провінційний уряд Альберти в 1975 році за 150,000 дол. Тут буде приміщений не лише музей, але справжнє село перших українських поселенців у Канаді з оригінальними будівлями—хатами, церквами, крамницями — деякі з них уже перевезені тут з перших поселень. Провінційний уряд обіцяв вложити біля 5 мільйонів дол. в розбудову цього села-музею.

Цьогорічний Український День уже вдруге відбувається на Українському Селі. Його відвідало приблизно 10,000 осіб — представники п'ятьох українських ґенерацій. У мистецькій програмі, якою проводив Петро Саварин, виступали 12 танцювальних груп і 2 хори. Пластуни-учасники МПЗ-78 включилися в програму із своїми вправами із прапорами та показом практичного пластування, а на закінчення руховими вправами вивели емблему XI Спортових Ігрищ Коммонвелту, які саме тоді відбувалися в Едмонтоні.

Вечором того дня відбулася ювілейна пластова ватра, на яку запрошено все громадянство. Під час ватри промовляли: Начальний Пластун Юрій Старосольський, голова Головної Пластової Булави Любомир Романків та міністер освіти Альберти Юліян Козяк. Юнацтво з кожної країни вивело по одній точці.

Понеділок, 7-го серпня, був призначений на відвідини Едмонтону. Всі учасники МПЗ-78 мали нагоду приглядатися Ігрищам Коммонвелту, в яких змагалися спортовці з понад 30 країн — теперішніх і бувших частин британського коммонвелту. Опісля пластуни відвідали парк ім. Гавреляка (бувшого українського посадника Едмонтону) і ще раз виступили там із вправами перед українською і загальною публікою. Вечором у Домі Української Молоді (Дім СУМ) відбулася вечірка, на якій грала молода оркестра „Трембіта".

Цього ж дня мала група пластунів — представників із Канади, ЗСА, Австралії, Англії, Арґентини і Західньої Німеччини — очолена Начальним Пластуном, головою ГПБ, членами проводу та Організаційної Комісії МПЗ-78 відвідали заступника губернатора Альберти Ралфа Стайнера, офіційного представника королеви Елисавети II на Альберту, та інформували його про Пласт, МПЗ, як також про загально-українські справи.

Відвідини перших українських поселень в Веґревіл, Мондар і Ту Гілс відбулися у вівторок, 8-го серпня. У привіті Головної Пластової Ради і Головної Пластової Булави, який надрукований в однодніві зустрічі „Мандрівка з євшаном", пояснено, що „Коли сьогодні не можемо, покищо, відбути цієї зустрічі на нашому материку, на вільній Україні, Альберта заступає нашу дорогу Україну". І справді це так: Альберта, це осідок перших українських поселенців, які приїхали до Канади в 1890-их роках. Українців у цій провінції є 136,000 — вони є другою найбільшою етнічною групою після англомовної в Альберті. В Альберті, як в усій Канаді, українська громада широко розвинула свою діяльність. Тут існують двомовні українські і англійські школи, курси українознавства на університетах; українці є членами парляменту, посадниками міст, вони займають найвищі пости в провінційних та федеральному урядах. В трьох „степових" провінціях — Манітоба, Саскачеван і Альберта — є понад 130 українських географічних назв.

В середу, 9-го серпня, учасники зустрічі від'їхали автобусами на захід, де меншими групами будуть таборувати й мандрувати в різних околицях канадських Скелястих Гір.

Тиждень пізніше всі з'їдуться на індіянську резервацію племені Стоні, де заплянована індіянська вечеря і ватра. Там теж в четвер, 17-го серпня, відбудеться офіційне закриття МПЗ-78. „Пластовий" літак повернеться до Нюарку в суботу, 19-го серпня.

КРЕМЛЬ КРИТИКУЄ КАРТЕРА ЗА СКЛИКАННЯ ІЗРАЇЛЬСЬКО-ЄГИПЕТСЬКИХ НАРАД

Москва. — Совєтське пресове аґентство ТАСС минулого четверга, 10-го серпня, закинуло президентові Джіммі Картерові, що він, мовляв, старається „саботувати Женевську мирову конференцію щодо Близького Сходу" своїм рішенням скликати нараду, в якій, крім Президента, братимуть участь ізраїльський прем'єр Менахем Беґін і єгипетський президент Анвар ель-Садат і яка має розпочатися 5-го вересня у Кемп Дейвіді, Мериленд, президенській гірській дачі.

Сєрґей Лосєв, коментатор ТАСС-у, твердив, що тільки Женевська конференція, співпредсідниками якої є ЗСА і Совєтський Союз, спроможна розв'язати конфлікт на Близькому Сході, а такі безпосередні зустрічі між ізраїльськими та єгипетськими політичними діячами, як заплянована нарада в Кемп Дейвіді, тільки спричиняться до дальшого загострення ситуації в тій частині світу.

Як вказують коментатори, Москва завжди противилася безпосереднім переговорам між Єрусалимом і Каїром, бо в тих переговорах Совєтський Союз не міг брати участи і тому не мав змоги поширювати пропаґанду про свою „миролюбність." Совєтські власті постійно підкреслюють Женевську мирову конференцію, хоча та конференція діяла тільки протягом одного дня в 1973-му році.

ТАСС минулого четверга твердив, що Вашінґтон старається змусити Єгипет підписати сепаратний мир з Ізраїлем „на умовах, подиктованих Тель-Авівом". Коментатор Лосєв закинув прем'єрові Беґінові скрайню негнучкість відносно таких питань, як звільнення окупованих арабських територій і створення самостійної держави палестинських арабів, додаючи, що Садат надіється, що президент Картер зможе переконати Беґіна погодитися на деякі компроміси.

Совєтська воєнна фльота становить велику загрозу для Японії і країн Далекого Сходу

Токіо, Японія. — В останньому річному звідомленні міністерства оборони Японії сказано, що поповнення совєтської воєнної фльоти на Далекому Сході загрожує не тільки Японії і сусіднім країнам, але також збільшує можливість конфронтації між Совєтським Союзом і З'єднаними Стейтами Америки. Звідомлення стверджує, що СССР вдержує на цьому обширі 125 підводних човнів, більшість з яких є атомові з потужними викиднями далекосяглих ракет, не враховуючи інших воєнних кораблів. Японія вважає, що така кількість совєтської військової фльоти становить велику загрозу в першу чергу для Японії, бо ця фльота перебуває переважно недалеко японських територіяльних вод, може навіть з премидитацією, щоб робити натиск на Японію в зв'язку з переговорами японців з Китайською Народною Республікою про підписання договору дружби і співпраці між обидвома країнами. Японські військові дослідники також відмічують, що американська 7-ма фльота ледви чи зуміла б оборонити Японію, коли б її грозила б справжня небезпека, бо совєтська воєнна фльота значно перевищає силу 7-ої фльоти ЗСА.

Японське звідомлення написане в гострішому антисовєтському тоні, що вказує на невдоволення японців совєтським потягненням і воно значно відрізняється від попередніх подібних звідомлень. В телефонічному інтерв'ю, яке дав американським кореспондентам речник японського уряду Атсоюкі Сасса, говориться, що совєти можуть ізолювати Японію від зовнішнього світу, якщо цього бажали б. А треба пригадати, заявив Асса, що Японія залежна від достави чужої нафти, харчів й інших речей. „Навіть, якщо б СССР не вживав атомових човнів, то він всеодно спроможний знищити нас, особливо наші кораблі", — ствердив Сасса.

НА КАВКАЗІ ВІДБУЛИСЯ ПРОТИСОВЄТСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ

(м. б.). В „Пекінг Ревю" за 4 серпня 1978 р. появилась така нотатка про неспокої в СССР у зв'язку з русифікаційною політикою Кремля.

„В Сухумі, відомому совєтському ресорті над Чорним морем, відбулась 21 травня ц. р. масова демонстрація біля 30.000 людей.

Це було завершенням протестаційної кампанії, яку веде абхазький народ проти кремлівської політики денаціоналізації. Абхази живуть на Транскавказії, де для них після жовтневої революції створено автономну республіку в рамках Грузинської союзної республіки. Вони боролись проти національної асиміляції та винищування природних ресурсів їхньої країни. Група 130 абхазьських інтелектуалістів вислала в грудні м. р. протестаційний лист до Верховного Совєту СССР, результатом чого були систематичні репресії проти них. Це спричинило ще сильніший резистанс. Відбулись публічні демонстрації у Бзибі, Лихнях та інших абхазьських містах. В березні демонструвало в Лихнях, старовинній столиці абхазьських королів, 12.000 людей. Багато демонстрантів вихвило піддержку для протестаційного листа інтелектуалістів. В квітні мала місце масова демонстрація у Тկварчелі, індустріяльному центрі Автономної республіки. Масова кампанія набрала такого розмаху, що совєтська газета „Зоря Сходу" признала у виданні за 26 травня ц. р., що „Центральний Комітет КПСС, Президія Верховного Совєту і другі агенції дістали багато листів і телеграм, де підноситься закиди проти влади".

Далі китайський журнал пише, що жертвенними козлами цілої афери стали деякі абхазькі партійні бонзи, а голова грузинської партії Шеварднадзе був примушений „признатись" до „помилки". Одначе, основну вимогу абхазів припинити етнічну опресію і насильну асиміляцію — Кремль зігнорував. Мало того, як інформує „Зоря Сходу" з 26 травня на партійному мітінгу активістів Абхазії секретар ЦК КПСС — Капітонов оскаржив тих, що виступили з вимогами змінити національну політику у „діянні на шкоду розбудови довір'я між національностями", „ширенні нездорових сантиментів" та „невідповідному підході до питання". Наступного дня після того партійного мітінгу великі з'єднання совєтського війська прибули до Сухумів, щоб здавити пориви абхазького народу до волі.

Китай висилає своїх студентів на студії за кордон

Пекін. — Канадська газета „Ди Ґлоб енд Мейл" інформує, що уряд Китайської Народної Республіки, з допомогою сімох західних держав, включно з Канадою, розпочав висилку своїх найздібніших студентів на студії за кордон. Покищо біля 500 студентів може вже навіть в осінньому семестрі розпічнуть свої студії за кордоном, але число значно збільшиться на протязі кількох слідуючих років і дійде, згідно з інформацією едукаційного китайського департаменту, до 10.000 осіб. Західні дипломатичні джерела стверджують, що навіть це число виглядає малим в порівнянні з числом китайського населення і бажанням нових китайських керівників перейти в індустріяльну добу. Китайські студенти вже появились в Західній Німеччині, Великій Британії і Франції. Канада і Австралія прийме біля 600 студентів. Китайський уряд зажадав, що студенти мусять жити у звичайних мешканнях, або університетських кемпусах і що китайський уряд покриватиме усі витрати, пов'язані зі студіями і життям цих студентів за кордоном.

Дальший недобір на полях України

Не зважаючи на невгаваючу і широкозакроєну пропаґанду різними засобами масової інформації по всій Україні, не дивлячись на „притягнення" під час жнив студіюючої молоді на конкурси, а з тим і обіцяні медалі та нагороди не зважаючи на погрози „нетерпимо ставитись до недоліків", липневий Пленум ЦК КПСС, відзначаючи деякі успіхи, мусів визнати і поразку. Як інформує київська „Радянська Україна", на Пленумі сказано: „загальний рівень сільсько-господарського виробництва ще не відповідає зростаючим потребам". На Пленумі, наводили різні причини, — мовляв, радгоспи і колгоспи не вміють використати всіх можливостей, не пристосовують нової техніки, не користуються допомогою держави тощо. Тому, віднотовує „Радянська Україна" — Пленум вирішив змобілізувати „весь арсенал ідеологічних засобів, широко залучити до пропаґандистської роботи партійний, радянський, громадський актив." Розвинути вповні „аграрний курс", — сказано на Пленумі, — повинні сільські комуністи, які „покликані вести маси за собою своїм партійним словом і особистим прикладом, бути застрільниками соціялістичного змагання, нетерпимо ставитися до недоліків."

В Україні знайдено стоянки стародавніх мисливців

В київській „Молоді України" подано, що багату колекцію знарядь праці і мисливства зібрав на місці стоянок стародавніх мисливців на берегах річки Бакшали в Миколаївській області палеонтологічний загін Причорноморської археологічної експедиції Академії Наук УССР. Там знайдено різнородні кремінні мікровістря вкладиші мисливських знарядь, скребки для обробки шкіри, проколки для шиття одягу, багато каменів, з яких стародавні мисливці сколювали заготовки своїх виробів. Ці знахідки свідчать про те, — пише газета, - що стародавня людина жила тут 15-20 тисяч років тому, полювала на бізонів та інших диких тварин, чиїх кісток дуже багато знайдено на стоянках. Чотири з відкритих там стоянок належать до так званого середнього періоду пізнього палеоліту. Досі у Північному Причорномор'ї відомі були тільки стоянки первісної людини, що стосуються до початку і кінця пізнього палеоліту (10-45 тисяч років тому). Ці нові знахідки дають можливість пізнати історію заселення південних районів України у сивій давнині.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

До часу дзбанок воду носить...

Події на останній конференції країн ,,невтрального бльоку'', яка проходила в кінці липня в Београді, Югославія, виявили, що багато з тих країн ,,третього світу'' остаточно дійшли до переконання, що комуністична Куба аж ніяк не повинна бути зарахована до їхнього числа, бо вона фактично цілком не є невтральною, а вірним поплентачем Совєтського Союзу і виконує всі агресивні доручення імперіялістичної Москви.

На цій конференції представники Сомалії та Єгипту одверто вимагали, щоб Кубу виключити з табору ,,невтральних країн'', вказуючи, що вона є ,,знаряддям Кремлю в Африці'', і закликали, щоб наступна річна конференція країн ,,третього світу'' відбувалася в якійсь іншій країні, а не на Кубі, як вже раніше вирішено.

Београдська конференція не підтримала заклику Сомалії та Єгипту, проте ясним було, що не тільки ці дві, але багато інших країн невтрального бльоку вже мають досить лицемірства Гавани, як теж побоюються, що Москва, використовуючи Кубу, старається поширити свої впливи на різні обшири, зокрема в країнах ,,третього світу''. У своїх виступах в Београді представники різних невтральних держав таврували ,,нові форми імперіялізму та колоніялізму'', часто виступали проти спроб деяких держав встановити світову ,,гегемонію'', тобто користувалися термінологією, яку вживає Пекін, коли коментує спроби Совєтського Союзу поширити своє панування на інші країни. Промовці не часто згадували Кубу і Совєтський Союз поіменно, але було ясно, що вони свою критику звертають власне в бік Москви і Гавани.

Представників невтральних країн турбує не тільки те, що Куба виконує імперіялістичні доручення Кремлю на Африканському континенті, але також факт, що кубинський ватажок Фідель Кастро старається перетворити цілий рух невтральних держав у просовєтський рух, вимагаючи виключення ,,реакційних'' членів з табору ,,третього світу'', тобто таких, які сміють критикувати діяльність Совєтського Союзу чи інших комуністичних держав. На думку Кастра, до ,,невтрального бльоку'' повинні належати тільки ,,прогресивні'' держави, тобто прокомуністичні, точніше, просовєтські.

До критиків лицемірства Куби й імперіялізму Совєтського Союзу приєднався югославський президент Йосиф Тіто, який на Београдській конференції натаврував ,,спроби деяких держав мілітарно втручатися у справи інших країн, не зважаючи на те, за якими лозунгами вони скривають свої наміри''.

Як вказують коментатори, Тіто правильно побоюється, що діяльність Куби на форумі ,,третього світу'' може довести до того, що той табір втратить свій суттєвий характер, тобто невтральність у конфлікті між Сходом і Заходом. Тіто та інші провідники невтральних держав рівнож затурбовані, що агресивна діяльність Куби і Совєтського Союзу на терені Африки може довести до ще більш загострених відносин між світовими надпотугами, що становило б поважну загрозу для світового миру.

Покищо Куба ще далі формально належить до ,,невтрального бльоку'', разом з іншими 85-ма країнами. Однак, як каже приповідка, ,,до часу дзбанок воду носить''. Щораз більше країн ,,третього світу'' приходить до правильного висновку, що Куба ніяк не може бути зарахована до їхнього гурту, бо вона цілком не є невтральною державою, а вірним лакеєм Совєтського Союзу. Раніше чи пізніше невтральні країни виключать зі свого табору комуністичну Кубу, яка на різних обширах, як в Африці і Південній Америці, виконує доручення своїх кремлівських наказодавців.

Британська профспілка таврує СССР за безправ'я

Лондон. — Британська робітнича спілка, Amalgamated Engineering Workers (Об'єднані Інженерні Працівники), яка нараховує понад 1.5 мільйона членів і є другою найбільшою робітничою спілкою у Великій Британії, зірвала зв'язки з керованим кремлівськими ватажками робітничим рухом Совєтського Союзу на знак протесту проти арештів членів правозахисного руху в СССР.

Крайовий екзекутивний комітет цієї спілки прийняв резолюцію, в якій висловлює ,,огиду'' з приводу останніх арештів і засудів в СССР, зриваючи всі зв'язки і відносини з офіційними робітничими спілками СССР.

Роман Рахманний

,,ЩОДЕННИЙ ПЛЕБІСЦИТ''

Сучасні критерії українського патріотизму

Вірного приятеля пізнаємо в особистій біді-потребі. Щирого патріота перевіряє життя під час всенаціональної кризи чи потреби. Самі лише слова про дружність (в особистих стосунках) чи слізні заяви про ,,трагедію Неньки-України'' (у загально-національній справі) ніяк не вистачають для перевірки стійкости даної людини. Потрібна ще ,,вогнева проба'' або те почуття готовости допомогти, що його французький історик Е. Ренан влучно назвав ,,щоденним плебісцитом'' кожного члена своєї нації.

За сучасного змішання понять добра і зла, чесности і обману, патріотизму і вислужницького хитрування треба рішуче нагадати ці два життєві правила. Другий принцип ілюструймо прикладом із життя іншої національности, щоб підтвердити правосильність того мірила патріотизму також у ,,наші підлі і скупі часи'' (М. Зеров).

Пробуджене сумління

Люди жидівського роду відомі своїм умінням і схильністю пристосовуватися до стилю і цілей життя панівної більшости населення у державах свого перебування. Їхній вклад у розвиток техніки, культури і державних установ інших народів — подивугідний. Навіть Московія і царська Росія (з їхнім традиційним антисемітизмом) мали багато користей з асимільованих, хоч і неповноправних громадян жидівського роду. Совєтська влада виникла і закріпилася на руїнах царської імперії зокрема тому, що жидівські діячі оформлювали, зміцнювали й обороняли большевизм у Росії та поза її кордонами.

Ця вірність російських жидів марксо-ленінській ідеології та офіційній теорії Москви про т. зв. ,,совєтський народ'' не запобігла виникненню новочасної хвилі російського антисемітизму. Перший валбурун піднявся над їхніми головами на схилі Сталінового віку. Кремлівські шовіністи терором вимусили від декількох лікарів єврейського роду ,,зізнання'' про те, що вони самі змовилися отруїти Сталіна і його вірніших прибічників.

Спеціяльний суд над цими ,,лікарями-змовниками'' мав тоді стати сигналом для небувалої ,,чистки'' в компартії та адміністрації Совєтського Союзу від ,,єврейських космополітів'', сіоністів і всіх ,,непевних елементів'' жидівського роду. Для багатьох соток тисяч совєтських громадян, які навіть приватно не називали себе євреями, а тільки вважали себе ,,совєтськими людьми'', це був страшний удар по їхніх ілюзіях. А для тих, що почувалися жидами, той плянований розгром їхніх одноплемінників означав погром традиційного російського характеру або, як тепер кажуть, ,,голокост'' (цілопалення).

У совєтській партійно-адміністраційній піраміді на різних постах було тоді дуже багато людей жидівського роду. Всі обурювалися, але тільки один з них зробив протест проти нового погрому, і то на найвищому рівні. Лазар Каганович не утотожнював свого життя з жидівством — ані совєтським, ані світовим. Він був ,,інтернаціоналіст'' з ідеології, а росіянин із виховання, освіти й культурної асиміляції.

Виконуючи різні жорстокі доручення Сталіна, Каганович знищував українських науковців та інтелігентів, як буржуазних націоналістів, і певну ролю відіграв у проведенні ,,штучного голоду'' в Україні 1932-33. Майже десять мільйонів українських селян, жінок, старих і дітей вмерли тоді жахливою смертю заголоджених. А втім, зазнали переслідування від Кагановича і його марксо-ленінських помічників також ті жиди, які зрослися з українською мовою і культурою.

Одначе у критичні дні національно-жидівської потреби, коли совєтським євреям загрожувала масова ліквідація на початку 1953 року, Л. Каганович не завагався піти на розрив з партією Леніна-Сталіна в ім'я громадян жидівського роду. Після словесної перепалки з диктатором Сталіном у Кремлі Каганович вийняв свій червоний партійний квиток і кинув на Сталінове бюро.

Межова ситуація вимагала межового рішення. Каганович, хоч ,,совєтська людина'', інтернаціоналіст, заявив себе членом жидівського роду і відмовився від партквитка, на який він сам пролив чимало чужої крови.

З того часу у багатьох ,,совєтських людей єврейського роду'' озвалося сумління. Вони, всупереч партійним приреченням, переставилися на свою природну й законну національність — тим більше, що та національність здобула, втримала і розвинула державу, Ізраїль. Одні з них прагнуть еміґрувати до Ізраїлю чи в інші некомуністичні країни. Ті, що залишаються в СССР, домагаються визнання їхнього права на свою національність та культурний розвиток. Всі вони відродили в собі людське достоїнство, пірвавши зв'язок з квитком найбільш нелюдяної партії в історії світу.

Мірило вартостей

Можна б подавати подібні приклади з життя інших національностей Совєтського Союзу чи Заходу. Литовці, грузини, вір-

(Продовження на стор. 3-ій)

І. Вовчук

МОСКОВСЬКЕ МИРОТВОРСТВО ВИДИХАЛОСЬ

III

Швидка й оперативна достава перших відділів міжафриканських сил до Заїру, здійснення американським летунством, фінансово-економічна допомога урядові країни, з запевненням дальнішого військового постачання показали, що ЗСА і Західній Світ, визбувшись нерішучости, легко дасть раду московсько-большевицькій визвольній агресії. З великою ненавистю ,,Правда'' писала як міністер закордонних справ КНР залишив сесію ОН і полетів до Заїру, де в зустрічі з президентом Мабуту запевнив матеріяльно-технічну допомогу. Підготована і organізована совєтсько-кубинськими силами визвольна агресія до провінції Шаби прискорила кінець розрядці, —, ініційованій кремлівською стратеґією в наступові на капіталістичний світ.

Істотно міняються американсько-совєтські відносини, в них конфронтація перемішується з вчорашньою розрядкою. В Женеві міністри закордонних справ продовжують переговори про обмеження стратегічних роззброєнь, у Вашінгтоні розглядаються за шляхами і способами допомоги ангольським, самалійським і ерітрійським силам спротиву, що продовжують боротьбу проти совєтизації в Анголі і унезалежнення Еритрії і Агадону від совєтизованої Етіопії. В Кремлі не сподівались на узгіднений спротив в Заїрі, і коли те сталося, Москва дала різку відповідь у формі коментарів ТАСС, в статтях ,,Правди'', ,,Ізвєстій''. Організовану оборону в Заїрі ,,Комуніст'' окреслив як ,,контрнаступ, стратегічною метою якого є перехоплення ініціятиви у прогресивних сил світу, заблькування дальнішого розвитку революційного процесу на континенті (,,Комуніст'' ч. 9, червень 1978). А ,,Правда'' і Л. Брежнєв у своїх виступах зміни в американській політиці з останніми проявами твердого курсу окреслили як ,,спробу розгравати китайську карту''.

Чого тільки не понаписувала совєтська преса про дорадника президента З. Бжезінського за його останні відвідини Пекіну. В розмовах з керівниками КНР про повне унормування відносин він продовжував започатковану президентом Ніксоном в 1972 р. політику великого трикутника: ЗСА-Пекін-Москва, щоб використати Пекін для натиску на Москву. Граючи визвольними картами, ,,Правда'' писала, що в Пекіні менше говорили про нормалізацію відносин, а більше ,,прокладали шлях до зговорення ЗСА і Китаю проти народів, що борються за своє національне визволення'' (,,Правда'' 6-15).

Досі на перешкоді до повного унормування китайсько-американських відносин була проблема Тайвану. Як передумову повної нормалізації уряд КНР ставив домагання уневажнити договір про оборону Тайвану і відкликання американської амбасади. А в розмовах з дорадником президента ЗСА, писала ,,Правда'', китайська сторона і не згадувала про Тайван. За твердженням офіціозу ЦККПСС, З. Бжезінський просив підтримки в Китаю в допомозі стабілізувати відносини в Африці, і китайське керівництво обіцяло допомогти. При обговорюванні ситуації в південно-східній Азії З. Бжезінський запевнив китайців, що Вашінгтон впливатиме на уряд Японії, щоб прискорити укладання договору про дружбу і співпрацю між Японією і КНР включенням в договір пункту про спільну боротьбу проти ,,гегемонізму третьої сили'', мається на увазі СССР.

В Москві дуже не хочуть повної нормалізації американсько-китайських відносин, а тим більше, коли з цим прийде до укладання китайсько-японської умови. Це мало б стабілізувати відносини в південно-східній Азії, замикаючи двері перед московсько-большевицькою агресією під прикриттям підтримки національно-визвольних рухів. Недавно уряд Японії повідомив про відновлення переговорів з КНР, на якийсь час їх було припинено. На це московська дипломатія попередила Японію, що коли дійде до підписання умови, скерованої проти СССР, то совєтський уряд змушений буде переглянути свої відносини з Японією.

# #
#

Зариси твердого курсу в американській політиці викликали занепокоєння в хаматі ЦККПСС. Три рази на протязі червня займали становище кремлівські миротворення проти зарисів твердого курсу, називаючи його ,,рецидивами імперіялізму...керівна роля в здійсненні яких належить ЗСА'', за твердженням ,,Комуніста''. В довгому становищі ,,Про зовнішню політику ЗСА'', вміщеному на цілій сторінці ,,Правди'', говорилося, що ,,твердість, мужність — корисні для кожного політичного діяча якості. Але тільки тоді, коли вони скеровані на добре діло, сполучені з політичною мудрістю, здатністю керуватись вищими інтересами, умінням і бажанням заглянути в завтрішній день, вчасно оцінити наслідки

(Продовження на стор. 3-ій)

Володимир Мацьків

ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ ТА ЙОГО РОЛЯ У ВИХОВАННІ

З огляду на це, що у біжучому — 1978-му році — минає 25 літ від хвилі, коли появилося перше число українського журналу для дітей і доростаючої молоді ,,Веселка'', що її видає Український Народний Союз, хочемо, хоч кількома словами, звернути увагу усім нашим батькам, що мають дітей у молодшому віці, яку важливу ролю виконує цей журналик у вихованні нашого молодого покоління.

Знаємо чейже, що кожна людина, яка лиш уміє читати, радо бере до рук газету чи журнал, щоб довідатись, що нового та цікавого сталось у країні, чи у світі взагалі, щоб докладніше зрозуміти різні проблеми свого народу, чи держави, пізнати нові ідеї і прямування до них та всякі інші справи, які насуває життя та обставини. Дещо з того можна дізнатись з радіо і телевізії, але вони не можуть заступити газети чи журналу.

Подібно є у дітей. Тільки вони не цікавляться подіями в світі, але радо читають казки, оповідання, віршики та подібні матеріяли, якщо вони їх зуміють зацікавити, а головно, якщо їх батьки хочуть і можуть їх тими справами зацікавити.

Так складається, що наша важка доля примусила нас жити поза рідною землею, серед чужих народів і в чужих державах, де існують інші мови, інші звичаї та інша культура. Чужі школи, чуже оточення та середовище, серед яких доводиться жити нашим дітям, впливають на них дуже сильно, так, що їм важко тим впливам опертися. Воно тим важче, якщо не має відповідної протидії та сильнішого впливу наших виховних чинників, тобто батьківського дому, рідної школи, своєї церкви, товаришів та деяких установ, як свої музеї, театри, концерти і т.п. Тому не диво, що багато нашої молоді не вживає між собою рідної мови та дружиться з чужими.

Кожний з нас, що хоч дрібку застановляється над цією справою, знає, що багато вини в тому мають батьки, які не стараються впливати на своїх дітей, щоб вони належно розуміли цю важку загрозу, яка висить над нашою спільнотою. Але є ще одна дуже важна і важка проблема. Багато батьків, що мають тепер малих дітей, теж виховувались поза рідною землею, під чужими впливами і вони самі не всилі належно того зрозуміти та належно впливати на своїх дітей.

Так складається, що і наші провідні установи та організації що раз менше говорять про цю важливу справу, як теж не багато роблять, щоб захоронити наше молоде покоління від ненаціоналізації.

Але Український Народний Союз, розуміючи цю справу, вже 25 літ видає журнал для дітей ,,Веселку'', але, як довідуємось, цей журнал має щораз менше передплатників і читачів, хоч він повинен мати їх що найменше 15-20 тисяч.

Метою цього журналу є допомагати у вихованні нашого молодого покоління, тобто вивчувати та вправляти рідну мову у читачів, поглиблювати знання свого походження, нашої історії та культури, розвивати психіку читачів, тобто спосіб думання, уяву, пам'ять та всі інші духові властивості. Тому ,,Веселка'' містить такі матеріяли, які допомагають читачам бути вірними своєму народові, розуміти рідну мову, любити її та нею послуговуватися, пізнати минувшину свого народу, рідні традиції та рідну культуру. Очевидно, усі ці матеріяли мусять бути достосовані до віку та розвитку читача, бо інакше цей читач не зможе цього належно зрозуміти та з цього користати.

Численні ілюстрації, виконані в більшості нашими мистцями — малярами теж допомагають краще зрозуміти події чи обставини, про які мова і статтях. Вони розвивають уяву дитини та допомагають їй витворити поняття про нашу нескорену Батьківщину та її заслужених людей.

,,Веселка'' містить теж різнородні загадки та подібні матеріяли, щоб допомогти розвиткові думання та пам'яті читачів.

Та мимо того деколи буває, що дитина не все легко і належно може зрозуміти, тому батьки повинні прийти їй з допомогою, пояснюючи слова, яких не може розуміти, а також події, що описані в деяких статейках, життєві обставини в Україні тощо.

В деяких випадках, головно тоді, коли дитина не радо бере до рук цей журналик, батьки повинні знайти спосіб, щоб зацікавити свою дитину справами, про які мова у ,,Веселці''. Але треба зазначити, що примус батьків в такій справі не принесе належних успіхів, а може бути навіть шкідливим.

Нам усім слід пам'ятати, що доля нашої спільноти у майбутньому буде такою, якими будуть наші діти, а діти будуть такими, якими ми їх виховаємо, чи ці діти стануть свідомими і активними членами свого народу і своєї спільноти, чи розплинуться в ,,чужому морю''.

Тому доложімо усіх наших старань, щоб усі наші діти виховались на вірних синів і доньок свого рідного українського народу, щоб добре опанували мову, пізнали минувшину свого народу та його традиції і культуру.

А при тому подякуймо УНСоюзові за видання ,,Веселки'' та подбаймо щоб усі наші діти її читали та належно розуміли.

Юл. Мовчан

СТРАШНИЙ ДОКУМЕНТ

Григорій Костюк: ,,ОКАЯННІ РОКИ'', стор. 164, видання ,,Діялогу'' в Торонті.

I

Оскільки до цього часу не тільки в українській, але також і в мовах інших народів вже появилося чимало праць про нечувані в історії людства страхіття в тюрмах заслання кривавої московсько-большевицької імперії, для декого може здатися, що нового на цю тему вже важко було б щось написати. На жаль, воно так не є. Методи знущання й знищення всіх, на кого впала бодай мінімальна тінь підозри в ,,несимпатії'' до режиму в тій імперії, настільки ,,вирафінові'' й жорстокі, що не раз задумуєшся — як людська істота може чинити щось подібного до іншої живої істоти? І то навіть в тому випадку, якби та інша істота вчинила дійсно якийсь великий і непростимий злочин.

Недавно видана книга особистих спогадів нашого відомого і видатного літературознавця, критика та історика проф. Григорія Костюка ,,Окаянні роки'' є тим страшним документом безславної сталінської дійсности, який показує і насвітлює ту прокляту дійсність трохи в іншому аспекті ніж це ми бачили в спогадах багатьох інших авторів. Спонукою для написання цих спогадів, як пише сам Автор, було те, що не зважаючи на велику трагедію, яка сталася в воркутських концентраційних таборах, і досі в спогадах інших авторів на цю тему або написано досить мало, або написано неточно, неповно і влутано. В чому справа?

,,Загальне становище в початках нашого життя на Воркуті було дуже тяжке, — пише Гр. Костюк. — Непосильна десятигодинна, а часом і довша праця в шахті чи на поверхні при сорокаступненому морозі, часто під час заполярної пурги, дуже мізерному харчуванні, робили наше життя просто нестерпним. Ніхто з нас не мав сили виконати встановлену норму праці. Всі ми жили на голодових пайках, урізаних за невиконання норми. Це підточувало наші сили, а головне — викликало страх перед дальшою, щораз гіршою перспективою'' (ст. 73).

І ось, певна частина в'язнів, головно, троцькісти, які в таборі були найкраще організовані, вирішили розпочати акцію проти таких нестерпних умов: вирішили піти на голодовий страйк. Хоч такий страйк в умовах, коли в'язні й так напівголодували, був, як доречно пише Автор, рівнозначним самогубству, проте, не маючи жадних інших методів чи засобів у боротьбі зі своїми смертельними насильниками, приблизно тисяча в'язнів наприкінці 1936 р. не вийшла на роботу й розпочала голодовий страйк. Основні вимоги страйкарів були такі: відокремити політичних в'язнів від кримінальних злочинців, скасувати практиковані привілеї кримінальних злочинців займати керівні посади над політичними, кожному дати працю за фахом, харчування повинно бути нормальним, незалежно від виробленої норми, восьмигодинний день праці, мати право на нормальне листування зі своїми рідними і т. д.

Невихід на працю такої кількости в'язнів потряс таборову адміністрацію: це було щось нечуване в підсовєтських умовах, і тому застрашеним і розгубленим наглядачам не залишилося нічого, як вичікувати вказівок з Москви. І так тривало 130 днів, коли головне ядро троцькістів, задовольнившись деякими поступами з боку адміністрації, припинило страйк і поволі почало виходити на легку працю. (На жаль, не цілком ясно, якого характеру був той голодовий страйк: не думаю, що протягом 130-ти днів в'язні нічого не їли).

Але Москва не була б Москвою, якби вона забула чи простила ,,крамолу'' своїх рабів. 9-го березня 1938 року таборове радіо в Воркуті оголосило спеціяльне повідомлення про те, що виїзна тройка Військового Трибуналу Верховного Суду СССР, яка кілька днів перед тим прилетіла спеціяльним літаком із Москви, після розгляду цілого ряду справ про ,,антисовєтську діяльність деяких в'язнів воркутського табору'', ухвалила засудити ,,до вищої міри покарання'' — розстрілу таких і таких осіб. Далі було подано довжелезний список приречених на смерть вже й так після довгого голодового страйку напівживотілих в'язнів, серед яких переважно були найбільш зненавиджені Сталіном конкуренти на його владу — троцькісти та інші політичні — не кримінальні — в'язні.

І так почалося масове винищування ,,непокірних бунтарів''. Для кращої і більш безпечнішої ,,роботи'' енкаведівських катів, ще перед тим будинок колишньої цегельні у воркутському таборі було перетворено на спеціяльну, абсолютно ізольовану від решти табору і світу, тюрму. Якщо врахувати, що сама-по-собі совєтська імперія є тюрмою народів, то воркутські в'язні таким чином опинилися в потрійній тюрмі — однією тюрмою був (і є) СССР, другою — воркутський концентраційний табір, і третьою — спеціяльна тюрма, побудована в тому таборі серед мурів цегельні. Гр. Костюк про це і пише так:

,,Розстріли масово й поодинці продовжувалися аж до серпня. Але тихо, без шуму й повідомлення...Ми знали, що основні розстріли відбувалися у страшній цегельні. Що внутрітаборова тюрма — це тільки слідчий етап, це тільки та машина, де перемелювався людський матеріял, де доводили людей до стану прострації й повного збайдужіння до життя... Самі приречені нічого не чули про розстріли. Вони всі думали, що їх зосереджують на цегельні, а звідти забирають окремими групами на етап. Коли їх забирали на розстріл, то дійсно інсценізували так, що їх ніби забирають на етап. Брали групами по 50-60 осіб. Вели через тундру ближче до скелястого берега річки Воркута й там розстрілювали. Розповідали різні жахливі історії тієї екзекуції... Незаперечний факт, що в тій масакрі загинуло десь коло 1.300 в'язнів із трьох тисяч невільників воркутського концентраку. Ця цифра ходила тоді серед нас, що ще залишилися живими. Її подають в своїх спогадах і ті воркутяни (Е. Дуне, А. Цуриченко), що після Другої світової війни опинилися в західньому світі. (Ст. 122).

Чи хтось у світі чув про трагедію в Воркуті? Але якби й чув, то чи прийшов би з допомогою приреченим на смерть? Дуже сумніваємося... Бо якщо кілька років перед тим мільйони людей гинули з штучного голоду в Україні і світ про те знав, то що кого обходила б там доля ,,лише'' кількох тисяч невільників заполярної Воркути?

Автор ,,Окаянних років'' вийшов живим з того пекла, але йому не вдалося оминути воркутівської цегельні. 6-го серпня 1938 р., як тільки він повернувся з каторожної роботи в шахті, його було схоплено й кинуто до камери внутрітаборової тюрми з суворим наказом ,,не сідати, не спати, не стукати й не звертатися з жадними проханнями чи домаганнями''. Вже одно це говорить про ті страшні муки, яких застосовує московський окупант проти своїх підневільних. Слідчий, який здобув ,,славу'' в таборі особливо жорстокого щодо безборонних виснажених в'язнів і який, як пізніше виявилося, був ,,наш'' хахол-малорос на прізвище Побережець, намагався змусити Костюка підписати папір, що він був одним з організаторів націоналістичного підпілля, мав близькі контакти з троцькістами та правобухарінським центром в Україні, був у курсі справи плянованого замаху на посла одної сусідньої держави, щоб спровокувати війну з СССР і т. д. Але, не зважаючи на все, намагання мерзенного холуя московського пана були безуспішними.

,,На п'ятнадцятий день моєї екзекуції, — пише Гр. Костюк, — мене знову повели на допит. Після того стали тягати щодня. Слідчий, правдоподібно, вирішив справу зі мною якнайшвидше покінчити. Ще перед тим він із скаженної злости, що я не піддаюся, був вхопив важкий мармуровий преспап'є і з розмаху гахнув мене в правий бік лоба. Мене заюшила кров. Наче крізь сон долітала до моїх вух каскада брутальних лайок і погроз. Але й це нічого йому не допомогло. Тепер я вже був цілком охлялий, у мене вже було мало сил рухатися й розмовляти. Ноги — опухли, мене пройняла повна апатія. Я вже не мав ні сил, ні бажання сперечатися зі своїм катом. Єдине, що мене, на диво, ніколи не покидало — це думка: ніколи нічого не підписувати й не признавати за собою вини. І то ні при яких умовах! Я був свідомий, що чи підпишу підсувану мені провакацію, чи не підпишу — доля моя вирішена. Тому, сціпивши зуби, мушу мовчки пройти крізь вогонь найтяжчих випробувань свої останні дні.

[Закінчення буде]

МОСКОВСЬКЕ...

(Продовження зі стор. 2-ої).

своїх сьогоднішніх вчинків („Правда" 6-17).

В проявах твердого курсу американської політики тих прикмет немає, бо „Останні інтриги, вірніше інтрижки Вашінгтону навколо Китаю ніяк не зміцнюють довір'я". У „становищі" твердилось, що новий курс американської політики бере напрямок на бльокування з Китаєм, а це „унеможливить співпрацю з СССР в справі зменшення загрози атомної війни.". Ствердивши, що новий курс американської політики таїть в собі серйозні небезпеки і для ЗСА і для розвитку міжнародних відносин, в „становищі" висловлено бажання, „щоб цю істину поскоріше зрозуміли у Вашінгтоні".

На другий день в „Правді" повторено в скороченому вигляді те саме у формі висловлювань поодиноких американських політичних діячів під заголовком „Небезпечний курс". А через тиждень, 23 червня, опубліковано „Заяву совєтського уряду" до подій в Африці, в якій говориться, що країни НАТО, очолені ЗСА, своїми військовими акціями проти африканців „відновлюють найгірші часи колоніяльного розбійництва". А СССР в своїй послідовній політиці „завжди був по боці сил, що боряться за національну незалежність, соціяльний прогрес і демократію" і подалі робитиме все, „щоб діла в Африці дійсно розвивались в тому напрямкові" („Правда" — 6-23).

Три урядових становища до останніх подій на протязі тижня ніяк не говорять про політичну мужність кремлівського керівництва, на брак якої (мужности) в американських політиків вказувала „Правда". Спантеличені несподіваним спротивом проти уплянованої визвольної совєтизації африканських країн, кремлівські стратеги визвольницького загарбництва підняли великий галас проти „колективного колоніялізму" під проводом ЗСА в союзі з пекінськими зрадниками. А до того зарисувалися прояви й економічних санкцій. В червні американський уряд unеважнив умову тексаської компанії Дрессер Індустрі з Москвою про побудову в СССР заводу для виготовлення приладів для розшуку нафти, а в той самий час у Вашінгтоні підписано умову на доставу КНР дуже чутливих апаратів для розшукування нафтових джерел, досі ці прилади вважалися стратегічними.

В цей час 25 американських фірм мають свої відділи в Москві, через які ведеться торгівля. Колись В. Ленін говорив, що в погоні за прибутками захланні капіталісти, постачаючи нам товари, продадуть і верьовку, на якій він збирався повісити їх, як імперія зможе обходитись без допомоги капіталістичного світу. За час миротворення заборгованість СССР американським і західньоевропейським фірмам перевищує 50 мільярдів долярів. Так як виглядають нині фінансово-економічні спроможності в імперському царстві, той борг ніколи не сплатиться, — буде так, як було з розрахунками по американському „ленд лізові". Довелося списувати, обтяжуючи платників податків.

Як почала мінятись політична погода, за московською командою посилено боротьбу з „ворогами миру" в усіх галузях імперського життя. Агенти КГБ схопили на вулиці в Москві керівника американської фірми Крауфорда, який з нареченою їхав до театру. Пришили йому латку спекуляції валютою. А двох кореспондентів американських газет притягнено до судової відповідальности за вжите ними слово „вимушене" в своїх репортажах до американських газет. Кореспонденти „Ню Йорк Таймс" і „Балтимор Стар" довідались у Грузії, що каяття сина відомого грузинського поета Гамсахурдія, засудженого на п'ять років за „антирадянську діяльність", було вимушене — змайстроване. Гамсахурдія, як належить слухняному політв'язневі, визнав свої помилки і покаявся, а судовий процес з каяттям було показано на телебаченні.

Подібно „каявся" і український письменник Гелій Снєгірьов.

Від суду кореспонденти відмовились, тоді їх засуджено заочно. В пляні поборення „ворогів розрядки" чого тільки не робиться в боротьбі з „близорукою і небезпечною політикою" ЗСА. Під таким заголовком ТАСС вмістив інформаційну статтю про поїздку до КНР американської науково-технічної делегації, яка обговорить і справи постачання науково-технічного обладнання. Московське миротворення видихалось, його ховають без музики. В Кремлі біснуються.

[Кінець]

„ЩОДЕННИЙ ПЛЕБІСЦИТ"

(Закінчення зі ст. 2-ої)

мени та азарбайджанці недавно продемонстрували подібну гідність різними актами опору Москві.

Чому б тоді й нам, українцям, не покористуватися випробуванням своїх патріотів „на вогневій позиції"?... Адже це мірило допоможе відокремити вислужників від справжніх патріотів, збаламучених ілюзіонерів від ідейних активістів, як в минулому, так і в сучасному українського життя на будь-якій території. Ось згадаймо декого і „змірмо" їх тією самою міркою.

Співробітник Леніна у встановлюванні совєторосійської влади в Україні Микола Скрипник застрілився після того, як зрозумів, що Москва голодом винищує основні маси українського народу 1933 року... Микола Хвильовий покінчив життя самогубством з тієї самої причини. Від власної руки загинув Панас Любченко, що допомагав московським марксистам здійснювати цей терор супроти його рідного народу в ім'я червоного партквитка.

Жаден з них не відкинув того смертоносного документу. Багато інших українських марксо-ленінців зазнали тюремних мук, концтаборів і заслань, багато з них загинули там... Усі вони добре знали, що (як пише В. Марченко у листі до свого діда) „навколо них творилося зло", але мовчали і мовчки сходили в могилу. Не протестували явно, бо хотіли зійти зі світу з іменем т. зв. „чесних інтернаціоналістів". А на ділі всі вони придбали тільки ганебне прозвання: Шельменкиденьщики московських „генералів" — ідеологічних, політичних і військових.

Поклик із тюрем

— Навіщо згадувати страшні й принизливі аспекти нашого життя? — може запитати добродушний читач.

Хтось мусить нагадати їх саме сьогодні. В Україні та й поза її межами все ще є т. зв. „чисті інтернаціоналісти", що цупко тримають той партквиток — явно або таємно у своїй кишені. Одні з них „урядують" у київських конторах, інші тужливо згадують, як колись урядували і „чистоту інтернаціоналізму" охороняли від „просвітянського націоналізму", від СВУ і СУМу... Не бракує і нових ілюзіоністів, що пробують молодь у державах українського поселення звести на манівці т. зв. „спільної батьківщини" і „конституційного легалізму"...

Усі вони прикидаються неначе б вони ніколи не чули вогненного поклику із совєтсько-російських в'язниць. Там щирі українські патріоти вирікаються „совєтського громадянства", бо воно ґрунтується на червоному партквиткові чужої національности з нелюдським обличчям.

Вячеслав Чорновіл, Іван Світличний, Ігор Калинець, Віталій Калиниченко, о. Василь Романюк та кількадесят інших українських політв'язнів цим своїм рішенням показали своїм землякам в Україні та й на еміграції правильний шлях до себевизволення:

— Прокиньтеся! Українському народові сьогодні загрожує, більш як будь-коли, смертельна небезпека з боку партії Леніна-Троцького-Сталіна і їхніх наслідників. Відречіться своїх паперових і психологічних партквитків, що просякли кров'ю заголоджених на смерть і розстріляних українських селян, робітників та інтелігентів!

Хто відгукнеться на той поклик воюючої України, той може зватися цим скромним іменем — патріот. Бо „життя нації — це щоденний плебісцит", що проявляється не лише словами, але й учинками її синів і дочок.

Відзначення тижня поневолених націй в Маямі

Українська громада в Маямі бере участь в маніфестації, відзначуючи Тиждень Поневолених Націй

Заходами Відділу УККА в Маямі в південній Фльориді, 22-го липня ц. р. українська громада взяла активну участь з національним прапором і транспарантами. 20-го липня у вечірніх годинах для попередження маніфестації місцева радіостанція урядила інтерв'ю, в якому взяло участь чотири національності. Від українців в інтерв'ю брав участь М. Кобрин. Маніфестацію підготовив і нею проводив Інтернаціональний комітет, очолений о. І. П. Наґі, до якого входить голова місцевого Відділу УККА В. Хомяк.

В маніфестації взяло участь вісім національностей з прапорами і транспарантами. Точно в год. 2-ій по полудні, маніфестанти чвірками рушили вулицями міського парку, до місця призначення. Похід очолювала українська група, яка була найкраще зарепрезентована під кожним оглядом, як чоловіки, так жінки, були в народних строях, а українські діти прикрашували цілий похід. Американський і український прапори очолювали похід, за ними слідував транспарант, який приманював і телевізійних і приватних фотографів, це широкий на дві стопи, а довгий на вісім, ясно-голубої барви, а золотими буквами виписано „Український Конгресовий Комітет Америки в Маямі". Під добре улаштованим дахом, під яким можна було схоронитися від маямського пекучого сонця, відбулася скромна програма, що її започаткував молитвою о. Наґі словами: цього року — це остання маніфестація Тижня Поневолених Націй, бо на наступний рік всі поневолені народи будуть вільні. Відтак промовляли стейтові і федеральні урядовці. Патріотичну промову виголосив суддя окружного суду Фредерік Н. Барад, якого присутні нагороджували кількакратними оплесками. Після нього посадник міста Маямі зачитав Проклямацію Тижня Поневолених націй, за що присутні нагородили його довготривалими оплесками. Відтак Ерль Сілвер відчитав Резолюції, які були затверджені довгими оплесками. Програму закінчив молитвою парох Лорейну, Огайо, Української Православної Церкви о. Лев Опока, який заступав місцевого пароха Української Православної Церкви о. Михайлюка. В час маніфестації українці роздали прохожим сотні в англійській мові листівок, які ми отримали з Централі УККА в Ню Йорку. Того самого дня увечері три телевізійні станції передавали уривки з маніфестації з відповідними поясненнями.

Ю. Г. Т.

Ігор Раковський переобраний на голову хору „Думка"

Ню Йорк (В.Б.) — У п'ятницю, 31-го березня ц.р., тут в приміщеннях Українського Народного Дому, відбулися річні загальні збори хору „Думка" при участи 55-ох членів.

Збори відкрив голова Ігор Раковський, закликаючи присутніх вшанувати пам'ять тих членів хору, які відійшли від нас на протязі минулої каденції,а саме св. п. Богдана Бідяка, Романа Степаняка і Мирослава Стахова. Потім привітав голову „Молодої Думки" Василя Сосяка.

Відтак приступлено до вибору президії зборів і у висліді голосування головою Зборів став Богдан Кекіш, а секретарями—Марта Яцушко і Оля Кириченко-Шуган. Відчитано програму зборів, що її на внесок В. Корнаги затверджено без дискусії. Відтак вибрано Верифікаційну комісію: Р. Кушнір, М. Мац, Ія Вільсон і Номінаційну — Богдан Бабій, Оля Шуган та Омелян Гельбіг.

Протокол з минулорічних загальних Зборів, що його відчитала Марта Шевчук, був без змін одноголосно затверджений загальними зборами.

Із добре опрацьованого звіту містоголови хору Мирослава Кулинича ми довідалися, що в хорі є тепер 17 сопранів, 23 альтів, 19 тенорів, 20 басів і баритонів, разом 79 членів. Стан хору не був стійкий,деякі члени переривали працю в хорі з причини зміни місця праці

(Закінчення на ст. 4-ій)

У ВІЧНУ ПАМ'ЯТЬ

проф. д-ра

МИХАЙЛА ТЕРШАКІВЦЯ

кол. учні УАГ у Львові, зложили пожертви:

1. НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД УАГ:

1. Марія Левицька-Рейнарович	$ 25.00
2. Ада Байлова-Осінчук	20.00
3. Олександра Стасів-Рицар	15.00
4. Тарас М. Грицай	15.00
5. Олександра Головка-Гвоздулич	10.00
6. Гандзя Качмар	10.00
7. Рома Скрипій-Пиндус	10.00
Разом	105.00

2. НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД:

1. Степан Костик	$20,00
2. Дада Мосора-Франкен	20.00
3. Тарас М. Грицай	15.00
4. Олександра Головка-Гвоздулич	10.00
6. Гандзя Качмар	10.00
6. Богдан Кміцикевич	10.00
7. Іван Костюк	10.00
Разом	$95.00

Досіль було пожертв на ЮВ. ФОНД УАГ: 773.00 дол. (гл. „Свобода" чч. 64, 163) та на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД: 95.00 дол. Усім жертводавцям щире Спасибі! Дальші пожертви приймаємо з подякою.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ СТОРІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЧНОЇ ГІМНАЗІЇ у ЛЬВОВІ

Подаємо усім заінтересованим до відома:

1. ЮВІЛЕЙНА КНИГА УАГ — вже друкується. Її передплата виносить покищо: 20.00 дол. Після появи друком — ціна буде вища.
2. РЕЄСТРАЦІЯ кол. учнів УАГ проводиться ще тільки до кінця вересня ц. р. Прізвища зареєстрованих до того часу осіб, будуть подані в Юв. Книзі.
3. РАХУНКОВІ РОЗЧИСЛЕННЯ замикаємо з днем 30 вересня. Всі касові впливи вплачені до того часу — будуть подані в Юв. Книзі.
4. КВИТКИ на виграш мистецьких творів подарованих українськими мистцями на Юв. Фонд УАГ, будуть розіграні під час Тов. Зустрічі.
5. ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ б. катехитів, професорів і учнів УАГ, відбудеться на закінчення усіх ювілейних відзначень Сторіччя УАГ — 23-24-го вересня ц. р. на „Союзівці". До співучасті запрошуємо кол. учнів і учениць усіх середніх шкіл та абсольвентів високих шкіл міста Львова.
6. За додатковими інформаціями просимо звертатися на адресу секретаря ДК-УАГ: Ivan R. Kostiuk, 112 La Clede Ave., Trenton, N.J. 08618 U.S.A.

Повідомлення Головної Пластової Ради про вибір Начального Пластуна

В січні 1979 року кінчиться 7-річна каденція Начального Пластуна, Юрія Володимира Старосольського. Сьомі Збори Конференції Українських Пластових Організацій обрали Комісію для Вибору Начального Пластуна, яка діятиме в складі: голова — пл. сен. Тарас Дурбак, Тис.; заступник — пл. сен. Мирослав Раковський, Лє.; писар — пл. сен. Ярослав Федун, Хрест; скарбник — пл. сен. Маркіян Титла, ЧК; члени — пл. сен. Ярка Коморовська, ЛМ. пл. сен. Ганна Коренець, Гр., пл. сен. Оксана Кузишин, Верх.

Адреса Комісії для Вибору Начального Пластуна: Mr. Taras Durbak, 79 40 th Street, Irvington, N.J. 07111 U.S.A.

Постанови „Грамоти про Начального Пластуна", що відносяться до кваліфікацій кандидатів на Начального Пластуна, ставлення внесень на кандидатів і управнених до голосування:

Начальним Пластуном може стати той, хто:
а). пластував уже в Уладі Пластунів Юнаків,
б). є пластуном сеніором,
в). своїм життям і діяльністю дав доказ глибокого розуміння пластової ідеї і пластової дії та міцного прив'язання до Пласту,
г). веде примірне особисте життя, додержуючись пластового стилю,
ґ). втішається довір'ям і пошаною серед загалу пластунів і українського громадянства.

Начального Пластуна вибирають таємним голосуванням всі повноправні члени Уряду Старших Пластунів (-ок) та Уладу Пластового Сеніорату.

Похорон сл. п. проф. д-ра Миколи П. Зайцева

Численні зібрані знайомі і приятелі Покійного, представники українських установ і організацій та друзі по зброї — віддали останню прислугу сл. п. проректорові УГА-УТГІ проф. д-рові інж. Миколі П. Зайцеву, відпровадивши його на вічний спочинок. В п'ятницю, 21-го червня 1978 р. відбулася в похоронному заведенні Литвина в Ірвінгтоні жалібна панахида, що її відправив митрофорний протоієрей проф. д-р Юрій Шумовський, настоятель церкви св. Тройці. Він теплими словами попрощав Покійного та підніс великі його заслуги як науковця, дослідника, сотника Армії Української Народної Республіки та громадянина В суботу, 30-го червня 1978 р. о 9-ій годині ранку відправлено панахиду в церкві св. Тройці — за спокій душі Покійного. Співав церковний хор під керівництвом диригента інж. Д. Олійника. Після того домовину перевезено на український православний цвинтар в Бавнд Бруку. Там же в церкві-Пам'ятнику Св. Андрія Первозванного була від — правлена Літія при домовині Покійного,а жалібне слово про життя і діяльність Покійного сказав Блаженніший Владика — Митрополит Мстислав, що відправив також молитву при домовині. Літію відправляли: о. протопресвітер Артемій Селепина, голова Консисторії, о. митрофорний протоієрей проф. д-р Юрій Шумовський, настоятель церкви Св. Тройці в Ірвінгтоні і о. ректор і сотрудник Консисторії, протоієрей Федот Істочин. Тут же співав хор під орудою інж. Д. Олійника. По відправленні Літії домовину зложено до гробу.

Над домовиною прощали Покійного численні представники українських установ, організацій та друзі по зброї.

Під час обіду — тризни молитву прочитав о. протопресвітер Ф. Шпаченко, а слово-спогади про Покійного виголосили приятелі і дружі Покійного. Вдова покійного професора пані Варвара Я. дякувала з болем в душі присутнім за вшанування пам'яти її чоловіка, за квіти та численні теплі слова співчуття. О. Ф. Шпаченко прочитав молитву, а присутні відспівали „Вічная Пам'ять".

З приводу відходу у Вічність покійного професора Зайцева наспіли численні слова співчуття, а саме від Президента Української Народної Республіки Миколи Лівицького, від наукових установ та від численних знайомих і друзів Покійного і від Ректора Українського Технічно-Господарського Інституту в Мюнхені.

К. Степовий

ПОДЯКА

Цією дорогою висловлюю безмежну вдячність Центральному Комітету Союзу Земель Соборної України — Селянській Партії, яка в лиці Вельмишановних Панів Дементія Мельника і Дмитра Ярмоленка, взяли на себе всю організацію похоронів мого Незабутнього ЧОЛОВІКА

бл. п.

ВОЛОДИМИРА ФЕДОРОВИЧА СЕНИКА

і поховали там, де Він належав — на цвинтарі Української Автокефальної Православної Церкви Свято-Покрівського Манастиря, Нова Кубань, Н. Дж.

Моя глибока подяка Духовенству з Ню Йорку та отцю Леоніду і хору з Св.-Андрієвської парафії УАПЦ Соборноправної у Філядельфії, Па.

Щиро дякую інж. Петру Байбаку, за зворушливу змістовну промову над домовиною і п. Дементію Мельнику, за проникливе слово над могилою.

Сердечне спасибі Всім, хто прийшов на Панахиду та похорони, хто зложив вінок чи китицю квітів, хто сказав останнє „Прощай".

Прошу і вірю, що Бог Вас всіх нагородить за це.

Дружина МАР'ЯНА

Управа Осередку СУМА
ім. ген.-хор. Т. Чупринки в Ню Йорку

ділиться сумною вісткою з Членством СУМА і Українським Громадянством, що в дні 9-го серпня 1978 р., на 59-му році життя відійшов несподівано у Вічність, член Управи

бл. п.

ВАСИЛЬ ЯСЬКІВ

ПАНАХИДА — в суботу, 12-го серпня 1978 р., о год. 7:30 веч., у похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН — в понеділок, 14-го серпня 1978 р., о год. 9-ій ранку з цього ж похоронного заведення до церкви св. Юра, а відтак на цвинтар Кальварія в Брукліні, Н. Й.

•

Дочці Наталці, синові Ігореві та всій Родині, складаємо наші глибокі співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Концерт СУМА в Твін-Ситіс Міннесота

Молодеча організація на терені Твін-Ситіс — Осередок СУМА ім. Івана Мазепи, заснованого в 1951 році; 27 років існує ця організація раз з більшим, раз з меншим членством. То з одними керівниками, то з іншими. Про тих перших, про яких я писала в п'ятидесятих роках, стали вже дідами, а їхні діти батьками й матерями. Тепер хочу написати про цих дітей і внуків членів СУМА.

Тяжко працювати — ділячи себе на дві культури, на свою-українську і на культуру оточення. Батьки приїхали з багажем привезеним з України, пройшовши тяжку життєву школу. Діти народжені на еміґрації мають різні впливи, починаючи зі школи й кінчаючи університетами; ті впливи багато коштують батькам, але ядро цієї організації міцне. Дивлюсь на всіх цих керівників, таких як Галину Бреславець - Голова СУМА, Богдана Мандибура, Лесю Белл, Христину Смулку, Катю Яблонську, Ігоря Вдовичина, Павла Яблонського, Христину Підгайну, Ліду Іваскевич, Оксану Крамарчук, Оксану Йоанну, Катю Бреславець, Віру Мандибур і не віриться, що вони керують вже нашими внуками. Серце радіє, що наука не пішла намарно. Одні з них працюють з „Роями", знайомлячи дітей вкоротці з історією, географією, літературою, мистецтвом України, історією СУМА, інші ведуть танцювальні групи, яких є чотири: найменша, молодша, середня й старша (від п'яти і вгору). Осередок охоплює 65 дітей, а могло б бути більше, якщо б батьки не лінувалися й привозили дітей. Правда в Твін-Ситіс є й інші молодечі організації, які ведуть відповідну роботу з молоддю. Діти СУМА приймають участь в імпрезах: „Свято Державности", „Свято Т. Шевченка", у „Відзначенні героїв поляглих за волю України", в „Українському дні", що кожного року влаштовує УККА в найбільшому парку міста, а позатим є амбасадорами української спільноти в Міннесоті, виступаючи в коледжах, довколишніх центрах, різних фестивалях: акватеніял, інтернаціональних і окремих націй, які запрошують їх на свої фестини. Але позавсим в червні місяці підводять підсумок своєї праці за рік.

Цього року річний концерт відбувся 11-го червня о 4-ій год. по полудні в Українсько - Американському Домі. Традиційним привітальним танком дівчат з вишиваними рушниками й хлібом з сіллю відкрили концерт. Заля була виповнена вщерть не лише батьками та знайомими учасників, були й не-українці, були й учителі з американських шкіл де вчаться діти-члени СУМА. Програма ділилася на дві частини. В першій частині виступали діти — хлопці й дівчата середньої й старшої групи: „Аркан", „Верховина", „Гуцулка"; дівчатка — молодша група — „Серпи". Мала інсценізація — „Очерет" — виконавці Ева Вакіряк, Дарія Гусак , Катя Яблонська, режисер і автор б. артистка О. Карпяк-Бенцаль. Танець „Крючок" виконали: Наталя Крамарчук і Тоні Андерсон. На кінець першої частини дівочий хор під акомпаньямент Калини Крамарчук відспівали: „Ой дівчино шумить гай", „Така її доля", „Зірвалася хуртовина". Гучні оплески супроводжували кожну виконану точку. Приємно було дивитися на різноманітність і чіткість кроків, на пильне виконання кожного руху і на милі усмішки на рожевих гарних личках. До успішного виконання програми спричинилися — музичний супровід: інж. Євгена Карпяка — піяно, Романа Никифорука — ударні інструменти і акордіон (на превеликий жаль не знаю прізвища — гість із зовні). Батьківський комітет подбав про нові строї. Багато попрацювали: п-і Марта Андерсен, Інна Елліот, Клавдія Корсунь, Володимира Крамарчук, Леся Підгайна. Щира подяка їм всім за співпрацю й допомогу. В другій частині дівчата молодшої й середньої групи виконали: „Катерина" і „Метелиця"; молодша група (перший виступ) — „Гопачок" і „На вулиці скрипка грає"; середня група — „Гопак", „Джиґун"; старша група — „Коломийка", старші хлопці — „Запорожець"; Віталія Бринь і Іван Чихрай — „Козачок"; Роман Ленчук — „Гонта". Дівочий хор Юного СУМА під акомпаньямент Ірини Кушнір і диригування інж. Є. Карпяка виконали: „Ой гарна я гарна", „У трембітоньку заграю", „Колись дівчина мила", „Волиняночка". В концерті взяло участь 55 осіб. Програму вела голова СУМА — Галя Бреславець в українській та в англійській мовах. Дуже гарно зробила вступ до концерту, гарна собою в чудовому українському народному строї, з приємним голосовим тембром надавала настрій до кожної точки. Зо спостереження на залі і тиждень пізніше з розмов я чула, що люди лишилися захоплені програмою концерту, дітьми — виконавцями, керівниками і буфетом домашнього печива.

Валентина Єрмоленко

Нові завдання і нові потреби ЗУАДКомітету

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет, що вже тридцять п'ятий рік веде діяльність Української Суспільної Служби, зазнав в останньому часі дошкульних втрат. В лютому померла заслужена суспільна працівниця і довголітня секретарка нашої харитативної установи Оксана Ґенґало. В червні помер д-р Матвій Стахів, що довгі роки виконував функції заступника президента, а в липні відійшов д-р Володимир Галан, що його знали загально, як „містер Зудак". Втрата д-ра Галана для ЗУАДКомітету незаступима. Це д-р Галан був єдиний, що на Другому Конгресі Українців у Філядельфії взяв на себе обов'язок зорганізувати і вести нашу першу і загальну харитативну установу і вів її безперервно до дня смерти. Діяльність ЗУАДКомітету під проводом д-ра Володимира Галана відома добре всім українцям. Найбільшим, бо історичним, досягненням треба вважати переселення сотні тисяч українських втікачів і переселенців у заморські країни, де вони всі знайшли нове і заможне життя. Останньою турботою д-ра Галана, що був заанґажований у різних українських організаціях і деякі з них очолював, був Злучений Український Американський Допомоговий Комітет, що йому він віддав найкращі і найдіяльніші роки свого життя. Дружина Покійного д-ра Галана, пані Слава, і вся його Рідня заявили, що бажанням д-ра Галана було, щоб замісць квітів на його могилу, зібрати фонд на діяльність ЗУАДКомітету. Злучений Український Американський Допомоговий Комітет має перед собою великі завдання, перш за все допомога втікачам і виселенцям, нашим братам, що борються за українське ім'я в тяжких умовах ворожого терору. ЗУАДК висилає допомогові пакети рідням цих діячів; ЗУАДК, працею Европейського Представництва, перевів збірку на забезпечення родин Плющів. Разом з Українською Суспільною Службою в Канаді ЗУАДК утримує станиці і в Мюнхені й у Відні, щоб на місцях нести допомогу переселенцям і виселенцям та й допомогти їм в переселенні за океан.

Проголошена збірка на фонд діяльности ЗУАДКомітету на похоронах д-ра Володимира Галана принесла перший успіх. Тут подаємо першу листу тих приятелів ЗУАДКомітету, що склади свої пожертви на цю допомогову акцію в пам'ять того, хто цю акцію започаткував і вів її повних тридцять п'ять років.

По 100.00 дол. — Катерина Дубас; по 50.00 дол. — Гавриїл Гордієнко, Миколай Мартиненко, Константин Ласки, Олександра й Ангелина та Ірена Шерба, Михайло Ковальчук та Марія Гарбуз, Братство Ветеранів 1УД. УНА; по 25.00 дол. — о. Роберт Москаль, д-р Богдан Т. Гнатюк, Галина та Максим Бондаренко, Родина Шиприкевичі, Валентина Переяславець, Окружна Управа СУА, Об'єднання Українських Воєнних Ветеранів ЗСА, Петро Андрусів, д-р Теодозій Сенковський, д-р Петро Стерчо; по 20.00 дол. — Братство Ветеранів УГА, д-р Юрій та Степанія Бережницькі, Богдан та Наталія Перфецькі, Сидір Новаківський, д-р Остап і Марта Тарнавські, Іван Керницький; по 15.00 дол. — Володимир та Доротея Біляїв, Олександра Безбородько; по 10.00 дол. — Ігор Шуст, Дмитро Ткачук, Роман і Дзвінка Шведи, Ярослав Климовський, Родина Федорові, Іван Марків, Богдан Тодорів, Мирослав та Іванна Субтельні, Іван Харабура, Володимир та Ірена Винницькі, Іванна Федорів, Ярослава Кравчук, Пантелеймон Гурський, Теодозія Савицька, Володимир Бачинський; по 5.00 дол. — Петро Мотрук, Мирослав Абрисовський, Олекса Юр, Григор Москалюк, Іван Кантор, Микита Драганчук, Василь Ткачук, Григорій Похожай, Каролина Конрад, Осип Сохор, Ярослав Лучанко, Н.Н. і по 4.00 дол. — Стефан Шаґала.

Канцелярія ЗУАДКомітету приймає дальші пожертви на діяльність Злученого Українського Американського Допомогового Комітету у пам'ять незабутнього Президента нашої установи д-ра Володимира Галана і запевняє, що всі фонди будуть видатковані на допомогові цілі, згідно з думкою і волею основника і довголітнього провідника нашої акції. Пожертви просимо висилати на адресу: United Ukrainian American Relief Committee, 1321 W. Lindley Avenue, Philadelphia, Pennsylvania 19141 — Tel. GI5-3774.

Всі пожертви можна відписувати в річному податковому звідомлені, як звільнені від оподаткування.

Екзекутива ЗУАДКомітету

Китай побоюється совєтського впливу в Албанії

Відень, Австрія. — Пол Гофманн, кореспондент „Ню Йорк Таймсу" в Европі, інформує, що китайські дипломати у Відні висловлюють у розмові зі своїми західніми колеґами побоювання, що Совєтський Союз напевно намагатиметься здобути впливи в Албанії, використовуючи для цього ідеологічні непорозуміння між Албанією і Китайською Народною Республікою. „Москва безсумніву буде всякими засобами інфільтрувати Албанію, щоб привернути свою контролю над нею і тим самим здобути ще один стратегічний пункт для себе", — твердять китайські офіційні особи, які не бажали, щоб називати їхніх імен. Теперішню ситуацію, на думку китайців, створили деякі партійні функціонарі Албанії і в Пекіні існує побоювання чи вони часом не діяли під впливом Москви. Правда, КНР здержала економічну й технічну допомогу для Албанії, — кажуть китайські дипломати, — але деякі албанські чинники вже від смерти Мао Тсе-тунґа, намагалися ізолювати китайських техніків, не допускати їх до першоджерельних інформацій. Якщо пізніше якісь економічні проєкти не вдавалися, албанці всю вину спихали на китайських дорадників. „Ви не можете працювати в таких умовинах, — заявив один з китайських дипломатів, — і тому Пекін відкликав своїх технічних дорадників з Албанії". Загально припускають, що в Албанії перебувало декілька тисяч китайських техніків, військових й інших дорадників, яких, згідно з погодженням албанського уряду, було вислано для розбудови албанської господарки і скріплення оборони країни. Кількасот китайців все ще перебувають в Албанії і Пекін вдержуватиме й на далі тісні зв'язки з Албанією, якщо собі цього будуть бажати місцеві верховоди. На думку китайських політиків, технічна співпраця між країнами може продовжуватися без огляду на ідеологічні різниці. Як приклад вони наводили дуже тісну співпрацю Китаю з Юґославією, Румунією і багатьма західніми державами, система яких дуже часто діяметрально відрізняється від системи в КНР.

Познакою заінтересованости совєтського бльоку відновленням співпраці з Албанією є редакційна стаття в органі мадярської Комуністичної партії „Непшабадсаґ", у якій ствердження, що країни „соціялістичної співдружности", включаючи Мадярщину, „все готові переговорювати про відновлення приязної співпраці з Албанією". Політичні аналітики вважають, що Албанія скоріше чи пізніше опиниться під впливом східнього комуністичного бльоку, якщо не покращають відносини між нею і Китаєм. Справою Албанії почала також цікавитись Адміністрація президента Картера, але тільки із стратегічних мотивів і у ртурботі за долю багатьох американських громадян, які свого часу були арештовані комуністичним урядом і за ними пропав слід.

Ігор Раковський переобраний...

(Продовження зі стор. 3-ої)

чи замешкання або з інших особистих причин. Один член був з хору виключений. Вступили до хору або відновили діяльність 11 членів, 16 новоприйнятих членів одержали відзнаку хору.

Хор, яким диригував Семен Комірний виступав на 10-ти імпрезах, в цьому на 8-ох концертах. Була видана платівка.

Великою втратою для хору була несподівана і дуже передчасна смерть св. п. Богдана Бідяка, невтомного опікуна хору „Молода Думка", організатора многих імпрез і пресових конференцій. Вдячна українська громада багатолюдною участю в похоронних відправах, вшанувала його пам'ять. Панахиду співав чоловічий хор „Думки" під диригентурою М. Нечая.

Почерзі здавали звіти члени управи: Юрій Штогрин — кореспонденційний секретар, Оксана Куйбіда — секретарка, Роман Кушнір — господар, Теодозія Турчан — бібліотекарка, Мирослав Мац — скарбник і Семен Комірний — диригент хору. Скарбник у дуже докладному звіті виказав приходи за минулий рік в сумі $29,77.47, а розходи в сумі $27,217.82.

З огляду на структуральну зміну характеру хору з „Товариства" на „Корпорацію", скарбник витягнув із загального рахунку хору рахунок бл. п. Івана Задорожного, сальдо якого в сумі $577.46 є складене в „Самопомочі" на книжці ч. 7948. Гроші ці призначені на побудову пам'ятника бл. п. І. Задорожному. Від „Думки" справою побудови пам'ятника займається окремий комітет під головуванням д-ра Богдана Бабія.

Диригент хору Семен Комірний у своєму слові відчитав листа від Любо Мацюка з додатковою оцінкою концерту „Думки" в Чікаго, яка у формі рецензії має появитися в пресі. Диригент теж заявив, що має деякі труднощі зі складенням репертуару, бо він мусів твори вибирати сам. Журить диригента теж вагання балансу між окремими партіями. Під теперішню хвилю ослабла партія сопранів, тому він взиває всіх хористів, а передусім управу поробити можливі заходи для приєднання нових хористів, яких на нюйоркському терені не бракує.

Наприкінці забрав голос голова хору Ігор Раковський, який в загальних зарисах подав майбутні виступи хору — в коледжах, з нагоди З'їзду СКВУ в Карнеґі Гол в Ню Йорку, виступи у Вашінгтоні і т. п. Голова висловив вдоволення з праці хору в минулому році й наголосив повну співпрацю з управою, якої він бажав би всім наступним головам.

Від Контрольної комісії, в склад якої входили В. Богачевський, Богдан Кекіш і Ольга Гаєцька, склав звіт В. Багачевський, який поставив внесок на уділення уступаючій управі абсолюторії з признанням за здобуті успіхи в минулому році.

Після того відбулася дискусія над звітами, в якій брали участь Юрій Штогрин, Ольга Гаєцька, Марта Шевчук і багато інших, та яка переважно торкалася репертуару.

Годиться тут піднести цікаве явище: наймолодші члени „Думки" виступали з бажанням співати речі давніші-клясичні, бо в них є багато більше краси і чару ніж у деяких нових імпортованих з України.

Коли приступлено до голосування над внеском Контрольної комісії, то за уділенням абсолюторії голосували 33 члени, проти 3, стримались — 6.

Вислід голосування повинен застановити новообрану управу над дальшим напрямом праці хору.

На внесок Номінаційної комісії — Богдан Бабій, Ольга Шуган і Омелян Гельбіг — обрано нову Управу в такому складі: голова — Ігор Раковський, заступники голови — Мирослав Кулинич і Ольга Зам'ята, секретарі — Марта Шевчук (рекордова) і Оксана Куйбіда (протоколярна), бібліотекарі — Ольга Шуган і Ія Вільсон; господар — Роман Кушнір; члени Управи — Софія Раковська, Галя Гірняк, Петро Ганкевич; Контрольна комісія — Богдан Кекіш, Ольга Гаєцька і Волод. Корнага; Товариський суд — Юліян Гной, Тарас Шумилович та Омелян Гельбіґ.

Зборами знаменито проводив Богдан Кекіш.

Президент Португалії найменував нового прем'єра, урядова криза продовжується

Лісбона, Португалія. — Урядова криза в Португалії, яка почалася у другій половині липня ц. р. розв'язанням уряду, що його очолював прем'єр Маріо Соарес, продовжується, хоч, як інформують пресові аґентства, ситуація в останніх днях значно поправилась і це вказує, що молоді демократичні політичні партії ведуть менш пристрасну політику і починають розв'язувати державні справи без хаосу і фізичного насильства, як це було в минулому. Дотеперішній прем'єр Соарес, який донедавна очолював найбільшу числом Соціялістичну партію, спочатку дуже супротивлявся зарядженню президента Антоніо Ромальго Еанеса, кажучи, що президент незаконно позбавив його влади, але, переговоривши з Еанесом, Соарес склав офіційну заяву, що президент діяв в рамках закону і закликає членів Соціялістичної партії піддержувати майбутній уряд, якщо такий буде сформований. Соарес при тому нарікає на поступування Консервативної партії, яка відтягнула свою піддержку для його уряду і вийшла з коаліції, створивши тим самим урядову кризу. Соарес очолював перший демократичний уряд Португалії на протязі 16-ох місяців. Політичні партії центру також не піддержували Соареса, вважаючи, що він заскоро переводить сільсільськогосподарські і загально-економічні реформи та домагається безкоштовної здоровельної програми для населення.

Деяку ролю після розв'язання уряду в Португалії, намагалися відіграти комуністи, особливо промосковські, очолювані Альваром Кунгалем, але переговоривши з президентом Еанесом, вони зрезиґнували з амбіцій очолювати новий уряд.

В середу, 9-го серпня, пресові аґентства поінформували, що Еанес назначив нового прем'єра едукованого в З'єднаних Стейтах Америки інженера 55-літнього Нобре ля Косту, який вважається одним із здібніших політичних діячів в Португалії. Політичні спостерігачі однак, не вірять в довготривалість уряду ля Кости, навіть якщо такий буде сформований, і передбачають, що скоріше чи пізніше президент Еанес мусить рішитися на нові парляментарні вибори, чого домагається більшість політичних партій, включно із Соціялістичною, яка донедавна була при владі.

Новий прем'єр-міністер студіював в Массачусетському Інституті Технології, а в уряді Соареса займав пост міністра індустрії.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

КАТЕРИНА БАРАН, членка УНС 204 Відд. ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, померла 14 лютого 1978 на 82 році життя. Нар. 1896 р. в селі Затение, Україна, а членкою стала в 1938 р. Залишила в смутку внучку Марину Баран і внука Дж. Михайла Баран та сестру Анну. Похорон відбувся 18 лютого на цвинтарі Оливна Гора, Квінс.

Вічна Їй Пам'ять!
Д-р Василь Палідвор, секретар

МАРІЯ РОДНИЦЬКА, членка УНС Відд. 37 Т-ва Любов в Елізабет, Н. Дж., померла 13 березня 1978 на 86 році життя. Нар. 1892 р. в Перемишлі, Україна; членкою УНС стала у 1917 р. Залишила в смутку 2-ох синів Петра і Миколу в Елізабет, 3 дочки — Анну Маллярську в Маямі Фла., Павлину Мистковську в Елізабет, Олену Кепнак в Піскатавей, брата Миколу Янков на Флориді, сестру Катерину Маллік в Канаді; 10 внуків і 5 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі Евергрін в Гіллсайд, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Анна Гнатюк, секр.

МИХАЙЛО КОГУТ, член УНС Відд. 20 Т-ва Згода в Гемтремк, помер 25 березня 1978 на 73-му р. життя. Нар. 1904 р. в Нарасві, Україна. Членом УНС став у 1949 р. Залишив у смутку дружину Софію і сина Тараса та дальшу родину на Україні. Похорон відбувся 28 березня 1978 р. в Мт. Олівет в Детройті.

Вічна Йому Пам'ять!
Р. Куропась, секр.

СТЕПАН ПРОКОПІВ, член УНС Відд. 106 Б-ва св. Миколая в Чікаго, помер 29-го травня 1978 на 84 р. життя. Нар. 1894 р. в Україні. Членом УНС став 1916 р. Залишив у смутку зятя Теодора Дунського, внучок — Діяну Рогус і Каролину Боцек та 4-ох правнуків. Похорон відбувся 1 червня 1978 р. на цвинтарі св. Миколая в Чікаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Ничай, секр.

МИХАЙЛО СМИК, член УНС Відд. 138 св. Івана Хрестителя в Гластонбери, Конн., помер 28 квітня 1978 на 56 р. життя. Нар. 1922 р. в Гластонбери, Конн., а членом УНС став в 1938 р. Залишив у смутку матір Марію, дружину Тересу Сейлер Смик, брата Стефана її дочки Анну Смик-Гагіарді, Памелю М. і Михалину Т. Смик. Похорон відбувся 1 травня 1978 р. на цвинтарі Гіллсайд, в Іст Нартфорд, Сонн.

Вічна Йому Пам'ять!
Мері Сміт, секр.

КСЕНЯ САВЮК, членка УНС Відд. 20 в Гемтремк, померла 22 квітня 1978 на 74 р. життя. Нар. 20 квітня 1904 р. в Україні, а членкою УНС стала 31 серпня 1954 р. В смутку залишила сестри — Дороту Труш , Павлину Вижинську, 5 сестрінків і 4 сестрінниць. Похорон відбувся 26 квітня 1978 р. на цвинтарі Мт. Олівет в Детройті, Міч.

Вічна Їй Пам'ять!
Роман Куропась, секр.

КОСТЬ КЕРНИЦЬКИЙ, член УНС Відд. 206 Запорозька Січ у Вунсакет, Р. Ай., помер 24 травня 1978 на 84 р. життя. Нар. 25 травня 1894 р. в Галичині, Україна. Членом УНС став у 1923 р. Залишив у смутку сина Михайла, дочки — Катерину Маґнан, Гелену Ґарнон, 5 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся 27 травня 1978 р. на українському православному цвинтарі св. Михаїла в Блакстон, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!
Лев Гардінґ, секр.

ОЛЕКСА КОЛЄСНИК, член УНС Відд. 206 Запорозька Січ у Вунсакет, Р. Ай., помер 9 березня 1978 на 87 р. життя. Нар. 30 березня в Старому Скалаті, Зах. Україна. Членом УНС став у 1924 р. Залишив у смутку дружину Марію, дочки — Анну Турчас, Стефанію і Патрисію Брови, брата Івана в Торонті, Канада і 7 внуків та 2 правнуків. Похорон відбувся 13 березня 1978 р. на українському православному цвинтарі св. Михаїла в Блакстон, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!
Лев Гардінг, секр.

АДОЛЬФ СКУЛА, член УНС Відд. 94 Маркіяна Шашкевича в Гемтремк, помер 6 березня 1978 на 83 р. життя. Нар. 1896 р. в Україні, а членом УНС став у 1934 р. Залишив у смутку дружину Анну, синів Стефана і Волтера; дочку Євгенію Норберт, шість внуківі десять правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Лаврентія в Ютиці.

Вічна Йому Пам'ять!
Роман Татарський, секр.